

Niska emisja – czy termomodernizacja pomogłaby rozwiązać problem?

Zła jakość powietrza w Polsce, nie tylko w dużych aglomeracjach, szkodzi zdrowiu Polaków. W odróżnieniu od krajów zachodniej Europy, w naszym kraju zanieczyszczenia pochodzą głównie z ogrzewania milionów domów jednorodzinnych. Ich termomodernizacja zmniejszyłaby ilość generowanych przez nie szkodliwych substancji o ponad 60%.

Wciąż w społeczeństwie panuje przekonanie, że najbardziej szkodzą jakości powietrza duże elektrownie węglowe. Tymczasem największy udział w zanieczyszczeniach ma tzw. niska emisja, czyli pyły i szkodliwe substancje emitowane z lokalnych kotłowni i domowych pieców grzewczych, a także przez samochody i środki transportu. W wyniku tego problemu mieszkańcy Polski oddychają powietrzem, w którym są nawet wielokrotnie przekraczane dozwolone normy stężeń substancji szkodliwych, takich jak: pył zawieszony (PM), tlenki azotu (NOx) czy benzo(a)pireny (BaP), wykazujący działanie rakotwórcze.

W krajach Europy Zachodniej niska emisja pochodzi głównie z sektora transportowego i dotyczy przeważnie największe aglomeracje, a remedium okazuje się ograniczenie ruchu samochodowego w centrach miast. Natomiast w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w tym szczególnie w Polsce, główną przyczyną emisji szkodliwych substancji do atmosfery są piece w domach jednorodzinnych, opalane niskiej jakości paliwami i śmieciami oraz małe, lokalne kotłownie węglowe. Jak podkreśla zespół Deloitte w raporcie *Polska energetyka na fali mega trendów*, w piecach spala się paliwa niskiej jakości, co nie podlega żadnej kontroli czy ograniczeniom. Przeprowadzona przez NIK kontrola jakości powietrza potwierdziła, że emisja pochodząca ze spalania paliw przez gospodarstwa domowe w celach grzewczych była głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 (od 82% do 92,8%, w zależności od rejonu kraju).

Według danych zebranych przed firmę Rockwool w raporcie pt. *Wielkie możliwości w małych budynkach – szansa na poprawę jakości życia w gminach*, w ramach kampanii *Szóste Paliwo*, w Polsce jest około 6,5 miliona budynków, w tym aż 5 milionów to domy jednorodzinne. Najczęściej budowane były jeszcze w czasach PRL, gdy materiały i technologia pozostawiały wiele do życzenia. Mieszka w nich ponad połowa mieszkańców Polski. Większość z nich, szczególnie na mniej zamożnych terenach wiejskich, nie została nigdy poddana gruntownym remontom, czy modernizacji. Budynki te charakteryzują się nadmierną energochłonnością, która sprawia, iż potrzeba bardzo dużo ciepła do ich ogrzania.

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Szacuje się, że domy jednorodzinne spalają rocznie 3,9 mln ton węgla grubych i średnich sortymentów rocznie, w przestarzałych i nieefektywnych piecach i kotłach, o sprawności wytwarzania ciepła na poziomie 25 ÷ 60%. Dodatkowo w kotłach zasypowych, stanowiących 88% wszystkich instalacji, dobry jakościowo węgiel jest często spalany razem z miatem węglowym, mułem węglowym, substytutami paliw i odpadami komunalnymi.

Zmniejszenie ilości ciepła, zapewniającej komfort, o 50, a nawet 80%, możliwe dzięki dociepleniu budynków, bardzo ułatwiłoby decyzję o zastąpieniu węgla innym, czystszy paliwem, bo choć cena takiego paliwa jest wyższa, to całkowity koszt ogrzewania i tak byłby mniejszy.

Dobry standard energetyczny budynków jednorodzinnych, wyrażony m. in. ich niskim zapotrzebowaniem na ciepło do ogrzewania, wpływa nie tylko na komfort oraz budżety zamieszkujących je rodzin, ale także na zdrowie i jakość życia wszystkich okolicznych mieszkańców.

A w skali makro, jak wynika z raportu Rockwool pt. *Wielkie możliwości w małych budynkach – szansa na poprawę jakości życia w gminach*, poddając 3,5 miliona budynków jednorodzinnych kompleksowej termomodernizacji, można zaoszczędzić ponad 1,6 mln ton węgla rocznie. Jednocześnie pozwoli to na zmniejszenie emisji towarzyszącej spalaniu i zanieczyszczającej powietrze średnio o ponad połowę, w tym najbardziej szkodliwego i rakotwórczego benzo(a)pirenu o ponad 60%.

opracowano na podstawie materiałów GramyWZielone.pl